

RAPORT KOŃCOWY Z REALIZACJI PROGRAMU POLITYKI ZDROWOTNEJ

Data wpływu:.....

Sygn. akt:

wypełnia Agencja Oceny Technologii

Medycznych i Taryfikacji

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
w TORUNIU (81)
37-100 Toruń, Plac Teatralny 2

Raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej

oznaczenie podmiotu składającego raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej

Nazwa programu polityki zdrowotnej:
Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim
(opinia Prezesa AOTMiT nr 31/2016 z dnia 24 lutego 2016 r.)

Przewidziany w programie polityki zdrowotnej okres jego realizacji: luty-grudzień 2017 z możliwością kontynuacji

Faktyczny okres realizacji programu polityki zdrowotnej:
25.04.2019-31.12.2019

Opis sposobu osiągnięcia celów programu polityki zdrowotnej:

Cele szczegółowe:

- zwiększenie liczby pacjentów stosujących szczepienia przeciw pneumokokom

Zakładano, iż w ramach programu zaszczepionych zostanie w 2019 r. 1 830 osób po 65 r. ż. i zamieszkałych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, które nie były szczepione szczepionką przeciwko pneumokokom i znajdują się w grupie ryzyka - osoby leczone z powodu przewlekłego nieżytu oskrzeli i dychawicy oskrzelowej. Po rezygnacji 2 jst będących Partnerami programu liczba osób zaplanowana do szczepień wyniosła 1 710 osób. W 2019 r. zaszczepiono 1 444 osoby. Odsetek zaszczepionej populacji w stosunku do populacji planowanej wyniósł 84,5%.

W 2019 r. deklarację udziału w programie złożyło 26 samorządów, ostatecznie Partnerami w realizacji programu były 24 jst (14,7%) - spośród 163 możliwych.

W 2019 r. deklarację udziału w programie złożyło 26 samorządów, ostatecznie Partnerami w realizacji programu były 24 jst (14,7%) - spośród 163 możliwych.

- zmniejszenie liczby hospitalizacji z powodu chorób wywołanych przez pneumokoki
- poprawa stanu zdrowia osób dorosłych chorych na przewlekły nieżyt oskrzeli i astmę oskrzelową zamieszkałych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego poprzez przeprowadzenie skutecznych szczepień przeciwko pneumokokom
- redukcja nosicielstwa i zmniejszenie zachorowań na infekcje pneumokokowe

Zaszczepiono 1 444 osoby po 65. r.ż - to populacja osób starszych chorych na przewlekły nieżyt oskrzeli i astmę oskrzelową, u których zmniejszono ryzyko zachorowania na IChP i zapalenie płuc oraz ryzyko hospitalizacji z powodu chorób wywołanych przez pneumokoki. Osoby te dzięki szczepieniom przestają być także potencjalnymi nosicielami *Streptococcus pneumoniae*.

- zwiększenie świadomości zdrowotnej wśród pacjentów z grup ryzyka oraz ogółu lokalnej społeczności
W ramach realizacji programu wydrukowano i rozpropagowano 15 000 szt. ulotek, 300 szt. plakatów, wyemitowano 21-krotnie spoty informujące o programie. U każdej z zaszczepionych osób, osób z jej otoczenia oraz osób mających kontakt materiałami edukacyjno-informacyjnymi (ulotki, plakaty, spoty telewizyjne) nastąpiło zwiększenie świadomości zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń pneumokokowych.
- stworzenie między poszczególnymi szczeblami systemu sieci współpracy przy udzielaniu opieki medycznej pacjentom z grup ryzyka
Formuła realizacji programu opierająca się na współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego (podział kosztów w stosunku 50:50) wymusiła współpracę zarówno pomiędzy starostwami, urzędami gmin i miast a realizatorami programu jak i pomiędzy poszczególnymi pomiotami leczniczymi działającymi na terenie danej jst.

- zwiększenie wiedzy personelu medycznego dotyczącej zakażeń pneumokokowych

W trakcie realizacji programu w 2019 r. zorganizowano 1 szkolenie, w którym wzięło udział 16 lekarzy i pielęgniarek POZ, co przyczyniło się do zwiększenia wiedzy personelu medycznego dotyczącej zakażeń pneumokokowych.

Oczekiwane efekty - 30% redukcji zapadalności na IChP u osób powyżej 65 r.ż.

Liczba zachorowań ogółem wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae* w roku 2013 w województwie kujawsko-pomorskim wynosiła 30, zapadalność 1,43/100 tys. (Polska 1,42/100 tys.), w tym zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu: 11, zapadalność 0,53/100 tys. (Polska 0,38/100 tys.), posocznica: 19, zapadalność – 0,91/100 tys. (Polska – 0,89).

W 2018 r. ww. dane przedstawiają się następująco: liczba zachorowań ogółem wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae* w województwie kujawsko-pomorskim wynosiła - 107, zapadalność - 5,14/100 tys. (Polska 3,52), w tym zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu – 13 zachorowań, zapadalność 0,63/100 tys. (Polska 0,55), posocznica 75 zachorowań, zapadalność – 3,61/100 tys. (Polska – 2,39).

W 2013 r. z powodu chorób wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae* hospitalizowanych było w województwie kujawsko-pomorskim 30 osób - 100,0% zachorowań (w Polsce 98,9%).

W 2018 r. z powodu chorób wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae* hospitalizowanych było w województwie kujawsko-pomorskim 106 osób - 99,1% zachorowań (w Polsce 99,9%).

Brak oczekiwanego zmniejszenia zapadalności na inwazyjne choroby pneumokokowe na poziomie województwa wynika m.in. z faktu, iż w programie uczestniczył niewielki odsetek jednostek samorządu terytorialnego (w 2019 r. tylko 24 jst z 163 jst odpowiedziało na zaproszenie do wspólnej realizacji programu). Program realizowany był we współpracy z jst z terenu województwa kujawsko-pomorskiego na podstawie rocznych porozumień – populacja i kwota finansowania programu ze środków Samorządu Województwa określana była na dany rok w oparciu o deklarację poszczególnych jst (Samorząd Województwa podwajał liczbę osób zaplanowanych do szczepień przez jst, tak by zachować proporcje kosztów 50:50). Ostateczna wielkość populacji wynika więc wprost z zainteresowania i możliwości finansowych jst. Przy tak ograniczonej populacji trudno o zmiany we wskaźnikach dotyczących zapadalności. Wzrost opisanych ww. mierników w stosunku do wartości opisanych w programie z 2013 r. wiązać należy prawdopodobnie także ze wzrostem rejestrowalności chorób wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae*, a wynikających m.in. z poprawy w zakresie diagnostyki itp.

Charakterystyka interwencji realizowanych w ramach programu polityki zdrowotnej:

1. szczepienie osoby po 65 r.ż. przeciwko pneumokokom z wykorzystaniem szczepionki 13-walentnej, w tym:
 - 1) zakup ww. szczepionki oraz przechowywanie zgodnie z obowiązującymi przepisami i zaleceniami producenta,
 - 2) przeprowadzenie lekarskiego badania kwalifikacyjnego w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania ww. szczepienia,
 - 3) wykonanie szczepienia z zapewnieniem niezbędnych do tego celu środków medycznych,
 - 4) prowadzenie rejestracji uczestników programu,
 - 5) prowadzenie niezbędnej dokumentacji medycznej dotyczącej szczepienia.

W ramach programu w 2019 r. zaszczepiono 1 444 osoby.

2. edukacja pośrednia pacjentów w 2019 r.:
 - 1) plakaty – 300 szt.,
 - 2) ulotki – 15 000 szt.,
 - 3) spoty telewizyjne – 21 emisji na antenie TVP Bydgoszcz.
3. edukacja pielęgniarek i lekarzy POZ - 1 szkolenie, w którym wzięło udział 16 osób.

Wyniki monitorowania i ewaluacji programu polityki zdrowotnej:

Ocena zgłaszalności

Podmioty lecznicze realizujące program miały obowiązek wprowadzać do dnia 5 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni na zabezpieczonej loginem i hasłem stronie internetowej dane dotyczące realizacji zadania zgodnie z wytycznymi koordynatora Programu, a po zakończeniu programu w danym roku przekazać do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu sprawozdanie końcowe z realizacji zadania. Koordynator miał z kolei obowiązek dostarczania w terminie do dnia 10 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu miesięcznych raportów z działań podejmowanych w ramach realizacji zadania (informacje dotyczące liczby wykonanych szczepień, przygotowanych materiałów promocyjnych, przeprowadzonych szkoleń itd.), a po zakończeniu programu w danym roku sprawozdanie końcowe z realizacji zadania.

W roku 2019 do programu zakwalifikowano 1 444 osoby.

Ocena efektywności

Skuteczność programu oceniana jest na podstawie obserwacji trendów rutynowo zbieranych statystyk zapadalności na inwazyjne choroby pneumokokowe (statystyki NIZP). Brak oczekiwanego zmniejszenia zapadalności na inwazyjne choroby pneumokokowe na poziomie województwa wynika m.in. z faktu, iż w programie uczestniczył niewielki odsetek jednostek samorządu terytorialnego (w 2019 r. tylko 24 jst z 163 jst odpowiedziało na zaproszenie do wspólnej realizacji programu). Bardziej miarodajne byłoby porównanie zapadalności na inwazyjne choroby pneumokokowe na poziomie gmin, które przystąpiły do Programu – takie dane nie są jednak dostępne.

Ocen jakości świadczeń

Poniższe wyniki przeprowadzonej oceny jakości dotyczą roku 2019.

W ramach realizacji programu w 2019 r. udało się uzyskać ankiety satysfakcji pacjenta od 769 osób (53,1%). Zdecydowana większość osób oceniła program bardzo dobrze lub dobrze. Oceny negatywne stanowiły niewielki odsetek. Poniżej zestawienie odpowiedzi na poszczególne pytania:

Pytanie	Odpowiedź (liczba odpowiedzi/%)				
	bardzo dobrze	dobrze	przeciętnie	źle	bardzo źle
Jak Pan/i ocenia dostępność informacji o realizowanym Programie?	517 (67,2%)	221 (28,7%)	23 (3,0%)	5 (0,7%)	3(0,4%)
Jak Pan/i ocenia jakość otrzymanych informacji?	559 (72,7%)	191 (24,8%)	18 (2,3%)	0 (0,0%)	1 (0,1%)
Jak Pan/i ocenia dostępność do udzielanych w ramach Programu świadczeń (miejsce, dni, godziny przyjęć)?	582 (75,7%)	171 (22,2%)	15 (2,0%)	1 (0,1%)	0 (0,0%)
Jak Pan/i ocenia uprzejmość i życzliwość personelu?	696 (90,5%)	69 (9,0%)	4 (0,5%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)
Jak Pan/i ocenia poszanowanie prywatności podczas udzielania świadczeń?	660 (85,8%)	106 (13,8%)	1 (0,1%)	2 (0,3%)	0 (0,0%)
Jak Pan/i ocenia warunki panujące w miejscu udzielania świadczeń (krzesła, wieszaki, czystość, dostęp do toalet)?	636 (82,7%)	126 (16,4%)	6 (0,8%)	1 (0,1%)	0 (0,0%)
Pytanie	tak		nie		
Czy Pani/a zdaniem Program odpowiada na potrzeby zdrowotnej lokalnej społeczności?	752 (97,8%)		17 (2,2%)		
Pytanie	tak	nie		nie mam zdania	
Czy polecałaby/polecałaby Pan/i udział w Programie bliskim, znajomym?	752 (97,8%)	4 (0,5%)		13 (1,7%)	

Koszty realizacji programu polityki zdrowotnej: 455 200,00 zł

Rok realizacji programu polityki zdrowotnej: 2019

Źródło finansowania

	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	240 100,00 zł	0,00 zł
2. Jednostki samorządu terytorialnego będące Partnerami	213 600,00 zł	0,00 zł

Cały okres realizacji programu polityki zdrowotnej: 455 200,00 zł

Źródło finansowania:

	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	240 100,00 zł	0,00 zł
2. Jednostki samorządu terytorialnego będące Partnerami	213 600,00 zł	0,00 zł
3. Podmioty lecznicze	1 500,00 zł	0,00 zł

Koszty jednostkowe realizacji programu polityki zdrowotnej

Koszt szczepienia/1 osobę: 295,84 zł

Informacje o problemach, które wystąpiły w trakcie realizacji programu polityki zdrowotnej

Opis podjętych działań modyfikujących:

Problem 1: Niewystarczające wykorzystanie liczby szczepień w poszczególnych jst

Zarówno koordynator jak i Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu przesyłali do podmiotów leczniczych i odpowiednich jst pisma oraz e-maile z prośbą o zwiększenie wysiłków w celu poprawy zgłaszalności na szczepienia.

Miejscowość, Toruń

12.03.2020

Data sporządzenia raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej

Sylwia Lemańska-Góra
oznaczenie i podpis osoby sporządzającej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej

24.03.2020

Data akceptacji raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Piotr Calbecki
oznaczenie i podpis osoby akceptującej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej

